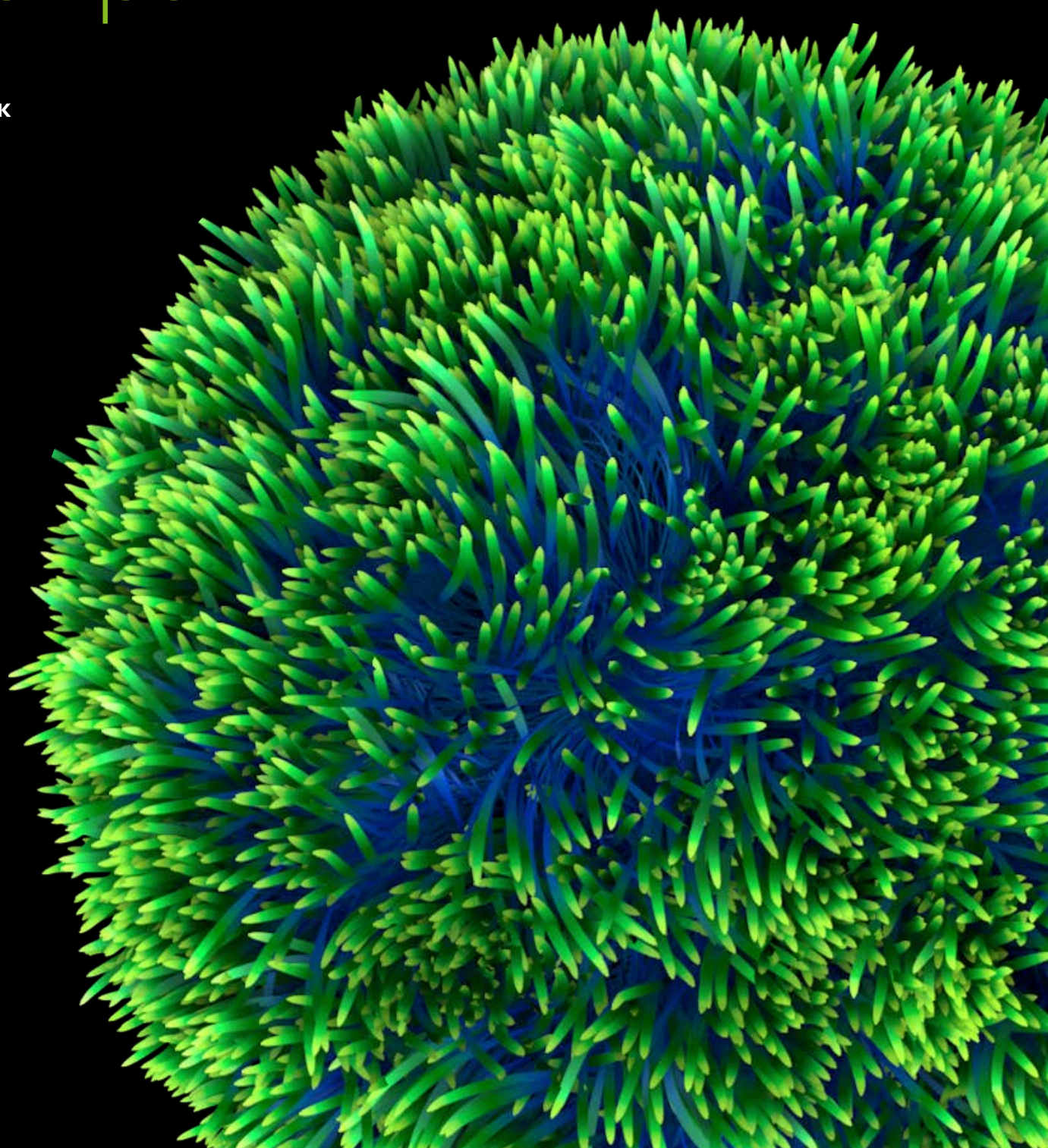

Оподаткування фізичних осіб в Україні

2025 рік

Корисна інформація для платників податку

БАЗА ОПОДАТКУВАННЯ

База оподаткування податком на доходи фізичних осіб (ПДФО) залежить від податкової резидентності фізичної особи-платника податків (далі – «фізична особа/особа»).

Якщо особа визнається податковим резидентом України, оподаткуванню ПДФО підлягає її загальносвітовий дохід, отриманий за звітний (календарний) рік. Якщо особа визнається податковим нерезидентом України, оподаткуванню підлягає лише її дохід із джерелом походження з України. Доходом із джерелом походження з України вважається, в тому числі, будь-який дохід, отриманий від діяльності, яка ведеться на території України, незалежно від того, ким (резидентом чи нерезидентом) нараховується чи сплачується такий дохід.

ХТО ВВАЖАЄТЬСЯ ПОДАТКОВИМ РЕЗИДЕНТОМ УКРАЇНИ?

Податковим кодексом України встановлено наступні критерії визначення податкової резидентності фізичної особи, які застосовують у порядку черговості*:

- місце проживання в Україні;
- місце постійного проживання в Україні;
- центр життєвих інтересів, який знаходиться в Україні;
- перебування в Україні не менше 183 днів протягом податкового (календарного) року;
- громадянство України**.

КОЛИ НЕОБХІДНО ПОДАВАТИ ПОДАТКОВУ ДЕКЛАРАЦІЮ ПРО МАЙНОВИЙ СТАН І ДОХОДИ?

Якщо податок з доходу, отриманого фізичною особою, не утримується податковим агентом (наприклад, роботодавцем), тоді такий дохід потрібно задекларувати через податкову декларацію про майновий стан і доходи (далі – «податкова декларація») та самостійно сплатити податок. Приклади такого доходу: іноземний інвестиційний дохід, інший іноземний дохід, подарунки, спадщина (в певних випадках) тощо.

У разі подання клопотання про отримання податкової знижки (може бути застосовано лише до податкових резидентів України, які отримують заробітну плату від українського роботодавця) тощо.

Згідно із Податковим кодексом України, нерезидентами визнаються фізичні особи, що не є резидентами України.

ПРАКТИКА ВИЗНАЧЕННЯ РЕЗИДЕНТНОСТІ ОСОБИ

Фізична особа визначає свій статус як податкового резидента чи нерезидента самостійно кожного звітного року. Податкові органи можуть не погодитись з рішенням особи та оспорити його.

Як податківцям, так і фізичним особам буває складно визначити статус податкового резидента, використовуючи такі критерії, як «місце проживання», «місце постійного проживання» та/або «центр життєвих інтересів». Тому на практиці часто визначальним критерієм на практиці є кількість днів, проведених в Україні впродовж звітного (календарного) року. Так, фізична особа вважається податковим резидентом України, якщо вона перебуває в Україні не менше 183 днів (у сукупності) протягом певного звітного (календарного) року, враховуючи дні приїзду та від'їзду з України як дні, повністю проведені в Україні.

З практичної точки зору, шанси на визнання податковими органами громадянина України нерезидентом України збільшуються у випадку оформлення такою особою виїзду на проживання за кордоном через міграційну службу та подання «виїзної» податкової декларації.

Варто врахувати, що у випадках визнання фізичної особи одночасно податковим резидентом України та іншої держави, спір між такою державою та Україною вирішується шляхом застосування положень Конвенції про уникнення подвійного оподаткування (якщо така Конвенція була укладена між Україною та такою державою).

ЗВІТНИЙ РІК

1 січня – 31 грудня (календарний рік).

ПОДАТКОВА ДЕКЛАРАЦІЯ МОЖЕ БУТИ ПОДАНА:

- особисто платником податку;
- уповноваженою особою (за наявності довіреності);
- через електронний кабінет платника податків (за наявності Дія.Підпис, інших КЕП);
- Укрпоштою (відправлення документів необхідно здійснити не пізніше, ніж за 5 днів до закінчення строку подання декларації).

УСУНЕННЯ ПОДВІЙНОГО ОПОДАТКУВАННЯ

За загальним правилом, якщо іноземний дохід резидента України оподатковується в країні походження доходу, сплачений іноземний податок можна зарахувати в Україні проти українського податку на цей дохід, якщо між Україною та відповідною країною є чинний договір про уникнення подвійного оподаткування.

Для отримання права на зарахування податків та зборів, сплачених за межами України, фізична особа зобов'язана отримати від повноважного органу країни, де отримується такий дохід (прибуток), довідку про суму сплаченого податку/збору, а також про базу та/або об'єкт оподаткування. Довідка повинна бути належним чином легалізована.

* п. 14.1.213 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України

** Існують інші критерії, які застосовуються у виняткових випадках.

СТАВКИ ПОДАТКУ**Ставки ПДФО***:**

> 9%

- Дивіденди, що виплачуються юридичними особами, які не є резидентами України або не є платниками податку на прибуток.

> 5%

- Дивіденди, що виплачуються юридичними особами, які є платниками податку на прибуток в Україні.
- Сума прибутку КІК, отримана у вигляді дивідендів від юридичних осіб України (в тому числі, опосередковано через ланцюг підконтрольних юридичних осіб), яка вважається отриманою безпосередньо контролером КІК.
- Спадщина і подарунки, отримані від осіб-резидентів, які не є родичами 1-го та 2-го ступенів споріднення.
- Дохід від другого продажу рухомого/ нерухомого майна або від першого продажу нежитлового нерухомого майна в календарному році.

> 18%

- Українська заробітна плата.
- Пасивні доходи: роялті, проценти на банківський депозит; інвестиційний дохід, дивіденди (крім тих, які оподатковуються за ставками 5%/9%).
- Спадщина та дарунки, отримані резидентом від нерезидента або нерезидентом від резидента.
- Іноземний дохід, тобто будь-який дохід, отриманий від діяльності за межами митної території України: проценти, дивіденди, роялті, спадщина, заробітна плата, тощо.

> 0%

- Спадщина та дарунки від резидентів - родичів 1-го та 2-го ступенів споріднення.
- Дохід від першого в календарному році продажу рухомого/ нерухомого (житлового) майна (якщо відповідає вимогам законодавства).

ВІЙСЬКОВИЙ ЗБІР

Військовий збір за ставкою 5% застосовується до всіх доходів, що оподатковуються ПДФО в Україні. До доходів, отриманих фізичними особами до 1 січня 2025 року, які підлягають декларуванню та оподаткуванню, застосовується військовий збір за ставкою 1,5% (крім доходу від операцій з майном, доходу у вигляді вартості успадкованого чи отриманого у дарунок майна, які

оподатковуються за ставкою 5% з 1 грудня 2024 року). Сплата військового збору також відображається в податковій декларації. При цьому, при застосуванні податковими резидентами норм статті 13 Податкового кодексу України, військовий збір не підлягає зарахуванню (на відміну від ПДФО) та сплачується фізичною особою у будь-якому випадку.

*** На графіці наведено частковий перелік видів доходів та ставок ПДФО, що застосовуються до таких доходів. Повний перелік закріплено в Податковому кодексі України.

ШТРАФИ ЗА НЕСВОЄЧАСНЕ ПОДАННЯ ДЕКЛАРАЦІЇ:

Штраф за неподання або несвоєчасне подання податкової декларації відповідно до Податкового кодексу України становить 340 гривень.

Наступне несвоєчасне подання податкової декларації протягом календарного року платником податків, до якого вже було застосовано штраф за такі дії, – 1 020 гривень.

Неподання або несвоєчасне подання декларацій про доходи тягне за собою також потенційне накладення адміністративного штрафу у розмірі від трьох (51 гривня) до восьми (136 гривень) неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

ШТРАФИ ЗА НЕСВОЄЧАСНУ СПЛАТУ ПОДАТКІВ

За несвоєчасну сплату податків (за умови своєчасного подання податкової декларації):

- **5%** від суми податку до сплати (+ пеня) – у разі затримки до 30 календарних днів включно;
- **10%** від суми податку до сплати (+ пеня) – у разі затримки більше ніж 30 календарних днів.
- Ті самі дії, вчинені платником податку **умисно**, тягнуть за собою накладення від **25% до 50%** (якщо вчинено повторно протягом 3 років) штрафу від суми визначеного податкового зобов'язання.

ПРАВИЛА КІК В УКРАЇНІ

В Україні з 2022 року запроваджено концепцію оподаткування прибутку контрольованих іноземних компаній (КІК) на рівні контролюючої фізичної або юридичної особи (контролера іноземної компанії).

Звітним (податковим) періодом для КІК є календарний рік або інший звітний період, що закінчується протягом календарного року. 2022 рік був першим звітним періодом, за який фізичній особі необхідно подати КІК-звітність, у разі, якщо така особа володіє (чи фактично контролює) контрольованою іноземною компанією або іншою структурою, що порівнюється до КІК за законом (партнерства, трасти, фонди).

КІК-звітність подається разом із податковою декларацією про майновий стан і доходи до 1 травня року, наступного за звітним (наприклад, КІК-звітність за 2024 звітний рік має бути подана до 1 травня 2025 року). Передбачено можливість подання скороченого КІК-звіту до 1 травня, якщо фінансова звітність КІК ще не була складена, а повний КІК звіт тоді подається до 31 грудня.

У деяких випадках нерозподілений прибуток КІК звільняється від оподаткування в Україні. Якщо ж КІК розподіляє дивіденди на користь контролера, то зазвичай вони оподатковуються за загальним правилом (9% ПДФО та 1.5% військового збору, або 5% з 2025 звітного року). Якщо ж прибуток КІК не розподіляється і не може бути звільнений від оподаткування, то ставка ПДФО складає 18%, а також 1.5% або 5% військового збору до суми такого прибутку.

Чим ми можемо допомогти?

КОНСУЛЬТУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ З ПИТАНЬ ОПОДАТКУВАННЯ

Наша команда допомагає фізичним особам оцінити потенційні або фактичні податкові наслідки, пов'язані з визнанням чи зміною податкової резидентності та отриманням різних видів доходів в Україні та за кордоном. Ми допомагаємо клієнтам розробляти власні стратегії, спрямовані на коректну сплату податків та уникнення подвійного оподаткування.

ДОПОМОГА В ПІДГОТОВЦІ ПОДАТКОВОЇ ДЕКЛАРАЦІЇ

- Допомагаємо підготувати річну податкову декларацію (та, за потреби, звіт для контролера KIK) та подати її до податкових органів України.
- Готуємо розрахунки належних до сплати податків та допомагаємо в їх сплаті.
- Допомагаємо отримати податковий кредит чи податкову знижку у випадках, передбачених законодавством України.
- Надаємо супровід у відповідях на запити податкових органів щодо поданої звітності.

ПОСЛУГИ ДЛЯ РОБОТОДАВЦІВ ТА ЇХНІХ ПРАЦІВНИКІВ В УКРАЇНІ

Ми допомагаємо нашим клієнтам:

- готувати річні податкові декларації фізичних осіб для працівників компаній;
- проводити зустрічі з працівниками для пояснення практичних аспектів застосування податкового законодавства України та надання попередньої оцінки податкових наслідків, пов'язаних з міжнародним переміщенням працівників та отриманням певних видів доходів тощо;
- проводити навчальні семінари для працівників з питань оподаткування фізичних осіб в Україні та за кордоном;
- консулюємо роботодавців про можливість запровадження Long term incentive plans та можливі податкові наслідки для компанії та працівників.

АНДРІЙ СЕРВЕТНИК

Партнер, керівник практики з оподаткування фізичних осіб, міжнародного оподаткування та обслуговування приватних клієнтів

aservetnyk@deloittece.com
+38 (050) 357 87 49

ПОСЛУГИ GLOBAL MOBILITY ДЛЯ РОБОТОДАВЦІВ

Компанія «Делойт» в Україні пропонує українським роботодавцям та їхнім працівникам консультаційні послуги з питань дотримання вимог законодавства країни перебування. Крім цього, послуги з Global Mobility включають надання консультацій для фізичних осіб – працівників компаній та їхніх роботодавців як в Україні, так і за кордоном, а також супровід під час підготовки й подання податкової звітності та сплати податку на доходи таких фізичних осіб. Надаючи послуги з Global Mobility, «Делойт» в Україні взаємодіє з клієнтом як single point of contact.

ДОПОМОГА В ПИТАННЯХ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА СПЛАТИ ЄДИНОГО СОЦІАЛЬНОГО ВНЕСКУ

Ми допомагаємо клієнтам готувати та подавати документи для участі в пенсійних планах, здійснювати регулярні платежі, отримувати довідки про застосування пенсійного законодавства (Certificate of coverage).

ПОСЛУГИ З ПОДАННЯ ЗАЯВ ТА ОТРИМАННЯ ДОВІДОК У ДЕРЖАВНИХ ОРГАНАХ УКРАЇНИ

Отримуємо довідки про:

- подану декларацію про майновий стан і доходи та сплачені податки;
- перетинання особою державного кордону;
- підтвердження статусу податкового резидента України для уникнення подвійного оподаткування тощо.

КАТРІНА МАФАРДЖЕ

Менеджерка з оподаткування доходів фізичних осіб податково-юридичного департаменту

kmafardzhe@deloittece.com
+38 (073) 155 00 68

Deloitte означає одну чи декілька юридичних осіб, а саме компанію Deloitte Touche Tohmatsu Limited (далі – DTTL), фірми у складі її глобальної мережі, а також пов'язані з ними юридичні особи (далі разом – Організація Deloitte). DTTL (також іменується Deloitte Global), кожна фірма у складі її глобальної мережі, а також пов'язані з ними юридичні особи є юридично окремими та незалежними особами, які не мають повноважень накладати або приймати від імені одна одної зобов'язання перед третіми особами. DTTL, кожна фірма у складі мережі DTTL, а також пов'язані з ними юридичні особи несуть відповідальність тільки за власні дії чи бездіяльність, а не за дії чи бездіяльність одна одної. DTTL не надає послуг клієнтам. Дізнатися більше ви можете за посиланням www.deloitte.com/about.

Deloitte є провідним постачальником послуг у сфері аудиту і надання впевненості, оподаткування та права, консалтингу, фінансового консультування та управління ризиками для приблизно 90% компаній із п'ятисот найбільших компаній світу за щорічним рейтингом журналу Fortune і для тисяч приватних компаній. Наші фахівці досягають вимірюваних та тривалих результатів, які сприяють підвищенню довіри суспільства до ринків капіталу, допомагають клієнтам здійснювати трансформацію їхнього бізнесу та виходити на більш високий економічний рівень, а також визначають орієнтири на шляху розбудови потужної економіки, справедливого суспільства та сталого світу. Історія Deloitte налічує більше 175 років, географія його мережі охоплює понад 150 країн та територій світу, де приблизно 457,000 працівників щодня здійснюють вплив, що має значення. Дізнатися більше про діяльність Deloitte ви можете на вебсайті за посиланням www.deloitte.com.

Це повідомлення містить інформацію лише загального характеру, і ані компанія Deloitte Touche Tohmatsu Limited (далі – DTTL), ані фірми у складі її глобальної мережі, ані пов'язані з ними юридичні особи (далі разом – Організація Deloitte) не надають професійних консультацій або послуг за допомогою цього повідомлення. Перш ніж ухвалювати будь-яке рішення чи вдаватися до будь-яких дій, які можуть зашкодити вашому фінансовому становищу або бізнесу, рекомендуємо звернутися за консультацією до кваліфікованого професійного консультанта.

Жодних заяв, гарантій або засвідчень (прямо виражених або які мають на увазі) не надається стосовно правильності або повноти інформації у цьому повідомленні. Ані DTTL, ані фірми у складі її глобальної мережі, ані пов'язані з ними юридичні особи, в тому числі їхні працівники або агенти, не відповідають за будь-які збитки або шкоду, яких може зазнати (прямо або опосередковано) будь-яка особа, яка покладається на це повідомлення.